

ומשום זה אָמר לָמה איִראַ בימי רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, ומשום זה הביא הקדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הַרְאִשׁוֹן שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּגִלְגּוּל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֲלֵי פְעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְזֶהוּ שְׁנוֵי מְקוֹם וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מַעֲשֵׂה. וְעַל אוֹתָהּ טָפָה נֹאמַר בְּהָ מָה יָפוּ פְעָמִיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נְדִיב, וּנְדַבְקָה בְּיַעֲקֹב, וְהוֹצִיאָה מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב שְׁבָטִי י"ה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הַרוּיחַ יַעֲקֹב מָה שְׁאָבָד, שֶׁהוּא י' מַיְעָקֵב. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שְׂמִיךָ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל. בְּאַבְרָהָם הִצִּיל מִסַּם מוֹת, חֲטָאוּ שֶׁל אָדָם, גִּיהֶנָם, נַחֲשׁ, אֶשֶׁת זְנוּנִים שֶׁנֹּאמַר בְּהָ לֹא תִנָּאֵף. בְּיִצְחָק הִצִּיל מֵאֵל אַחַר שֶׁנֹּאמַר בּוֹ לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב מִצָּא מְקוֹם לְהֵינִיךָ (לְנִחוּת) בְּנִי, וְזֶה שְׁנוֵי מְקוֹם, וְאֵין אַחַד מֵהֶם שְׁלֹא נִכְלָל בְּשִׁלְשָׁה, לְקַיֵּם הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֲלֵי פְעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם זֶקֶן וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, בְּמָה הַקִּימוֹת הַסּוּדוֹ שֶׁל יְבוּם וְחִלְצִיָּה, שְׁתֵּרֵי בְרוּר הַדְּבָר שֶׁמַּעֲתִי? אָמַר לוֹ: מָה שֶׁשְּׂמַעְתָּ אָמַר. אָמַר: וְדַאי בְּסוּד הַיְבוּם מִצָּאָה מְקוֹם אוֹתָהּ נִשְׁמָה עֲרִטִילֵאִית, זֶהוּ שְׁפָתוֹב גַּם צְפוּר מִצָּאָה בֵּית, וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ שֶׁבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם רִאשׁוֹנָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ - זוֹ רוּחַ שֶׁבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁנִיָּה, אֲשֶׁר שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה - זוֹ נִשְׁמָה שֶׁבָאָה בְּגִלְגּוּל פְּעַם שְׁלִישִׁית, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים אֶפְרוּחִים שֶׁהֵם בְּנָיִם, וּבְסוּד הַיְבוּם כָּל הַשֵּׁלֶשׁ יוֹרְדִים בְּכַת אַחַת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִם לְשִׁים אֵלָיו לְבוֹ, רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו

אֶפְרוּחִיָּה (שם), דָּא נִשְׁמָתָא דְאַתְיָא בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּא תְּלִיתָאָה, וּמִינָהּ נִפְקִין

יְחִיד בְּלֹא עֶזֶר, וּבִגִּין דָּא אָמַר (תהלים מט ו) לָמָּה איִראַ בימי רַע עוֹן עֲקָבִי יְסוּפְנִי, וּבִגִּין דָּא אֵיתִי לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּלִית זְמַנִּין לְאָדָם קְדָמָאָה בְּגִלְגּוּלָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (איוב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֲלֵי פְעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְדָא אִיהוּ שְׁנוֵי מְקוֹם וְשְׁנוֵי הַשֵּׁם וְשְׁנוֵי מַעֲשֵׂה.

וְעַל הַהִיא טָפָה אֶתְמַר בְּהָ (שיר ז ב) מָה יָפוּ פְעָמִיךָ בְּנַעֲלִים בֵּת נְדִיב, וְאַתְדַּבְּקַת בְּיַעֲקֹב, וְאַפִּיקַת מִנִּיָּה י"ב שְׁבָטִין, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים קכב ד) שְׁבָטִי י"ה עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל, דְּאַתְמַר בֵּיהּ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְהָהוּא זְמַנָּא רוּחַ יַעֲקֹב מָה דְאַבִּיד דְּאִיהוּ י' מַיְעָקֵב, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (בראשית לב כט) לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שְׂמִיךָ פִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאַבְרָהָם שְׂזִיב מִסַּם הַמּוֹת, חוֹבָא דְאָדָם, גִּיהֶנָם, נַחֲשׁ, אֶשֶׁת זְנוּנִים דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שמות כ"ד) לֹא תִנָּאֵף. בְּיִצְחָק שְׂזִיב מֵאֵל אַחַר דְּאַתְמַר בֵּיהּ (שם יג) לֹא תִרְצַח. בְּיַעֲקֹב אֶשְׁפַּח אֶתֶר לְיִנְקָא (ג"א לְנִקְאָה) בְּנוֹי, וְדָא שְׁנוֵי מְקוֹם, וְלִית חַד מִנִּיָּהוּ דְלֹא אֶתְפְּלִיל בְּתִלְתָּא, לְקִיּוּמָא הֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל אֲלֵי פְעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר (איוב לג כט).

קָם סָבָא וְאָמַר רַבִּי רַבִּי בְּמַאי אוּקִימְתָא סוּד יְבוּם וְחִלְצִיָּה, דְּהָא בְּרִירָא דְמִלָּה שְׂמַעְנָא, אָמַר לִיָּה מָה דְשְׂמַעְתָּ אִימָא, אָמַר וְדַאי בְּרִיזָא דִיבּוּם אֶשְׁפַּח אֶתְרָא הַהִיא נִשְׁמָתָא עֲרִטִילָאָה, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים פד ד) גַּם צְפוּר מִצָּאָה בֵּית, וְדָא נֶפֶשׁ דְּאַתְיָא בְּגִלְגּוּל זְמַנָּא קְדָמָאָה, וְדָרוּר קֵן לָהּ (שם), דָּא רוּחָא דְאַתְיָא בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּא תְּנִינָא, אֲשֶׁר שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיָּה (שם), דָּא נִשְׁמָתָא דְאַתְיָא בְּגִלְגּוּלָא זְמַנָּא תְּלִיתָאָה, וּמִינָהּ נִפְקִין